

Компанії-переможці тендерів мали цікаву географічну та родинну прив'язку до самого Жмурка. ТОВ «Судововишнянський цегельний завод» та ДП «Константа-Агро» опосередковано належали Оксані Зюбрик-Жмурко — жінці, з якою Ярослав Валерійович був прописаний в одній львівській квартирі. Родич Оксани — Ігор Зюбрик — виявився співвласником ще одного учасника схеми, ТОВ «Західспецбудмеханізація». Четвертим учасником торгів було ТОВ «Граніт-Захід». Усі чотири підприємства діяли, як встановило слідство, не самостійно, а координувалися однією людиною, і ця людина носила прізвище Жмурко.

Різниця між тим, скільки Укрзалізниця заплатила за дерево, і тим, скільки воно коштувало на ринку, за висновком судової товарознавчої експертизи, **склала 13 мільйонів** 652 тисячі 265 гривень і 2 копійки. Ці дві копійки — улюблена деталь будь-якого слідчого: вони надають абсурдної точності тому, що, по суті, є банальним розкраданням.

Акт другий, слідчий ізолятор і колекція годинників

Тридцятого серпня 2016 року Жмурку повідомили про підозру за частиною п'ятою статті 191 Кримінального кодексу — привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем, вчинене в особливо великих розмірах. Санкція — від семи до дванадцяти років позбавлення волі з конфіскацією майна. Додатково інкримінувалась стаття 209 — відмивання коштів.

Наступного дня, 31 серпня, Солом'янський райсуд Києва обрав підозрюваному запобіжний захід — тримання під вартою з можливістю виходу під заставу. І от тут починається та частина, яка робить цю історію не просто кримінальною хронікою, а драмою з елементами фарсу.

Детектив НАБУ Ярослав Поминальний наполягав на заставі у 13,65 мільйона гривень — рівно стільки, скільки, на думку слідства, було вкрадено. Логіка була прозорою як скло: якщо ти, вважає обвинувачення, поцупив 13,65 мільйона, то й застава має дорівнювати цій сумі. Але суд **не погодився**. Аргумент був майже поетичним: за Жмурком не зареєстровано жодного нерухомого та рухомого майна. Ні квартири, ні машини, ні навіть велосипеда. Людина-привид. І суд милосердно знизив заставу до мільйона десяти тисяч гривень — суми, яку, до речі, оперативно заплатив адвокат підозрюваного.

Але найцікавіше чекало попереду. У січні 2017 року, під час обшуку вдома у цієї «безмайнової» людини, детективи **знайшли дещо**, що погано в'яжеться з образом бідного чиновника. А саме: ноутбук MacBook Pro, годинник «Рекорд» у корпусі жовтого кольору, годинник Montblanc Automatic, два годинники Omega (один зі шкіряним ремінцем коричневого кольору, інший — без), годинник Atlantic та Longines Automatic зі шкіряним ремінцем чорного кольору.

Шість годинників та один ноутбук. Для людини, яка офіційно не має нічого, навіть велосипеда, це доволі непогана колекція. Суд **наклав арешт на все знайдене** — на випадок можливої конфіскації. Ухвалу, до речі, виносили без повідомлення підозрюваного — щоб той не встиг, кажучи мовою ухвали, «відчужити» годинники. Логічно: якщо людина здатна, за версією слідства, організувати схему з чотирма фірмами-прокладками, то годинник Omega вона «відчужить» ще швидше, ніж суддя встигне дописати ухвалу.

Читайте також: **Хапуги, сонце, вітер і земля**

Акт третій, перевтілення

Далі справа пішла до суду, у 2017 році було складено обвинувальний акт, і кримінальне провадження потрапило до Вищого антикорупційного суду. Справа, як це часто буває в українській юстиції, тягнулася роками. І ось десь на цьому тривалому юридичному марафоні наш герой, очевидно, зрозумів дещо важливе: у сучасному світі репутація — це не те, що думають про тебе сусіди. Репутація — це те, що видає Google на першій сторінці.

А Google на запит «Жмурко Ярослав» видавав катастрофу: затримання НАБУ, СІЗО, шпалі, розкрадання, **«Наші гроші»**, судові ухвали, арештовані годинники. Для будь-якого кадровика, для будь-якого члена вченої ради, для будь-якого студента — це вирок ще до вироку.

І раптом Жмурко Ярослав Валерійович перетворився на Зюбрика Ярослава Олексійовича. Змінилося все, крім одного — реєстраційного номера облікової картки платника податків. Того самого РНОКПП, який, на відміну від прізвища, не міняється за бажанням через РАЦС.

Прізвище Зюбрик, найімовірніше, було взято від дружини — тієї самої Оксани Зюбрик-Жмурко, яка, за матеріалами слідства, опосередковано володіла фірмами-учасницями тендерного «конкурсу». Тієї самої Оксани, з якою Жмурко раніше був співвідповідачем у судових справах про стягнення кредитних боргів. Іронія ситуації полягає в тому, що нове прізвище було запозичене саме з того кола осіб, яке фігурує у кримінальному провадженні.

Зміна по-батькові — з Валерійовича на Олексійовича — це окремий штрих, який свідчить про системний підхід. Якщо змінити лише прізвище, пильний дослідник може натрапити на збіг імені та по-батькові. А ось «Зюбрик Ярослав Олексійович» — це вже зовсім інша людина, формально та процедурно. Для Google-алгоритму. Для кадрового відділу університету, який навряд чи перевіряє здобувачів через Єдиний реєстр судових рішень за попередніми прізвищами, хоча як розказали нам викладачі з НТУ у цього пана там є солідна підтримка на рівні керівництва закладу.

Читайте також: **Міністерство з питань стратегічних галузей**

Те, чого не змінити

Тут варто зупинитися на принциповій вразливості всієї цієї конструкції. В Україні зміна прізвища — абсолютно легальна процедура. Стаття 295 Цивільного кодексу дозволяє будь-якій особі, яка досягла шістнадцяти років, змінити прізвище, ім'я та по-батькові за власним бажанням. Причину вказувати не обов'язково — достатньо «власного бажання». Ніхто не питає, чи не маєте ви, бува, обвинувального акту у Вищому антикорупційному суді.

Але РНОКПП — реєстраційний номер облікової картки платника податків — залишається незмінним. Це той цифровий якор, який прив'язує «Зюбрика» до «Жмурка» у податкових базах, у кадрових наказах університету, в банківських записах та виконавчих провадженнях. Це все одно що перефарбувати автомобіль, але залишити старий VIN-номер: для поверхневого спостерігача — нова машина, для будь-кого з доступом до бази — та ж сама.

Проблема в тому, що більшість інституцій в Україні працюють саме на рівні поверхневого спостерігача. Кадровий відділ університету перевіряє документи, які подає здобувач. У нових документах — нове прізвище, та жодного кримінального сліду. Чисто. Захист дисертації? Вченій раді теж видно лише те, що написано в паспорті (або те що скаже керівництво). А в паспорті написано «Зюбрик».

Доцент на лавці підсудних

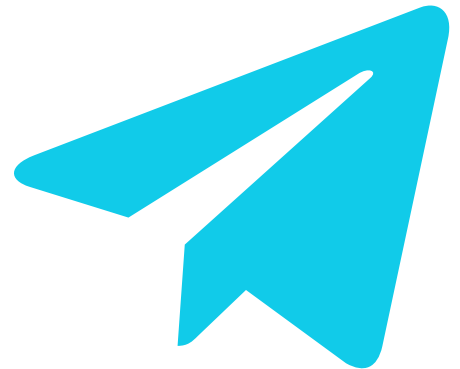

Ярослав Зюбрик (він же Ярослав Жмурко)

Що ж отримав Національний транспортний університет разом зі своїм новим старшим викладачем? За свідченнями, які наводять деякі студенти та викладачі, — людину, яка систематично не виконувала навчальне навантаження, погрожувала та принижувала студентів і колег-викладачів. Людину, яка, за описами, більше цікавилася демонстрацією свого способу життя та впливових зв'язків, ніж навчальним процесом.

Особливо пікантним є те, що цей конкретний викладач читав лекції на кафедрі управління комерційною діяльністю залізниць. Тобто готував кадри для тієї самої галузі, яку, за версією обвинувачення, ще десять років тому обкрадав через завищені тендери на шпали. Є в цьому щось шекспірівське — або, принаймні, гідне пера Гоголя.

Спосіб життя «Зюбрика» теж погано кореспондував із зарплатою старшого викладача державного ВНЗ. Автомобіль Mercedes, витрати, які не вписуються в університетську платіжну відомість, демонстративне фотографування з впливовими особами.

Ярослав Жмурко (на фото зліва) святкував Маланку в компанії колишнього гендиректора Укрзалізниці (2008-2011 рр.) і экс-губернатора Львівської області (2011-2013 рр.) Михайла Костюка (на фото посередині).

На одному зі знімків — Жмурко в компанії колишнього генерального директора Укрзалізниці та экс-губернатора Львівської області Михайла Костюка на святкуванні Маланки. На іншому — із колишнім заступником Міністра фінансів. Такі фотографії мають конкретну функцію: вони сигналізують оточенню, що їхній власник — не просто рядовий викладач, а людина з «дахом», зі зв'язками, з якою краще не сперечатися.

Щодо громадської діяльності «Зюбрика», то він позиціонував себе як учасника ГО «Розвитку транзитного потенціалу України» та ГО «Транспортних будівельників України». Ці організації, як зазначають журналісти, потребують окремого дослідження — що, в контексті всього відомого про їхнього активіста, звучить не стільки як наукова цікавість, скільки як попередження.

Читайте також: **Суддівська мафія діє. Скандально відома суддя Майдану претендує на науковий ступінь з відвертим плагіатом в дисертації**

Дисертація як вишня на торті

Окремої уваги заслуговує **сама дисертація**, з якою «Зюбрик» прийшов у науку. Робота називається «Технологічні аспекти інтеграції залізниць України в Транс'європейську транспортну мережу ЄС (TEN-T 1435 мм)» — тема, актуальність якої в умовах війни та переорієнтації логістичних потоків на захід важко переоцінити. Але, як кажуть, актуальність теми та якість її розкриття — це дві дуже різні речі.

На каналі НТУ є запис захисту цієї дисертації:

Здобуття ступеня доктора філософії вимагає від автора внесення оригінального, науково обґрунтованого вкладу в розвиток своєї галузі. У вступі автор чітко артикулює свої претензії на наукову новизну, виділяючи пункти «Вперше», «Удосконалено» та «Набуло подальшого розвитку». Однак, ретельний аналіз цих тверджень доводить, що заявлені інновації є або концептуально тривіальними, або методологічно неспроможними.

Незалежний академічний аудит цієї роботи виявив речі, від яких у будь-якого члена спеціалізованої вченої ради мали б стати дибки волосся.

По-перше, цілі розділи дисертації виявилися підозріло схожими на державну проєктно-

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

РЕКЛАМА

кошторисну документацію щодо модернізації залізничного переходу «Мостиська-II — Скнилів» — масштабного інфраструктурного проєкту, який реалізується за підтримки USAID. Текст містить настільки специфічні інженерні директиви — аж до вимог щодо прокладання конкретних марок кабелів ВОР-24 та СБЗПУ — що їхнє походження з офіційного ТЕО, а не з голови аспіранта, є очевидним. Автор, щоправда, зазначає у вступі про свою «безпосередню участь» у проєктах, але подання дослівних технічних специфікацій багатомільйонного державного проєкту як результатів одноосібного дисертаційного дослідження — це не наука, а щось інше.

По-друге, головна заявлена наукова новизна роботи — так званий «Індекс динаміки вагонопотоків» — виявився звичайним відносним показником. Взяв обсяг вагонопотоків 2022 року, поділив на обсяг 2019-го, отримав число. Цю операцію будь-який першокурсник-економіст виконує на першому занятті зі статистики, навіть не підозрюючи, що міг би назвати її «науковою новизною» і захистити PhD.

По-третє, для визначення ринкової вартості вагонів — ключового параметра в оптимізаційній моделі — автор використовував оголошення з Alibaba.com та дошки безкоштовних оголошень Flagma.ua. Не офіційні звіти Укрзалізниці, не тендерну систему Prozorro, не галузеву аналітику — а сайт, де можна купити оптом партію китайських напіввагонів від п'яти штук. Як фундамент для макроекономічної моделі оптимізації національної інфраструктури це виглядає приблизно так само переконливо, як діагноз, поставлений за допомогою Google-пошуку.

По-четверте, математичний апарат дисертації містить помилку, яку аудитори називають фундаментальною: при оптимізації пропускної спроможності терміналу автор розглядає час очікування вагонів у черзі як фіксовану константу, незалежну від пропускної спроможності системи. Це все одно що проєктувати каналізацію, вважаючи, що рівень води в трубі не залежить від діаметра труби. В теорії масового обслуговування — а саме на неї автор посилається — це навіть не помилка, а заперечення самих основ теорії.

Основа дисертаційного дослідження зосереджена у Розділі 3, де автор намагається розробити економіко-математичні моделі для оптимізації переробної спроможності мультимодальних терміналів. Заявленою цільовою функцією є мінімізація сумарних витрат на проєктування, будівництво, експлуатацію терміналів та простої транспортних засобів. Однак математична деконструкція цих моделей виявляє фатальні порушення законів диференціального числення та повне незрозуміння принципів фінансової математики.

Читайте також: **Держава витрачає купу грошей на виплати суддям з вкраденими дисертаціями**

Системна хвороба, а не поодинокий випадок

Історія Жмурка-Зюбрика — це не аномалія і не курйоз. Це симптом глибокої системної проблеми, яка вражає одразу кілька інституцій.

Проблема перша — негерметичність реєстрів. Державні реєстри в Україні досі не зшиті між собою так, щоб зміна прізвища автоматично відображалась у всіх суміжних базах. РНОКПП залишається незмінним, але далеко не всі інституції мають інструменти або бажання перевіряти відповідність нового прізвища старому податковому номеру. Для кадровика університету це зайва робота. Для вченої ради — взагалі не їхня функція. Для Єдиного реєстру судових рішень — база прив'язана до прізвища, а не до РНОКПП.

Проблема друга — відсутність спецперевірок для науковців та викладачів. Держслужбовці проходять спеціальну перевірку при вступі на посаду. Викладач державного університету — ні. Хоча він працює з бюджетними коштами, формує свідомість майбутніх фахівців і, теоретично, має відповідати певним етичним стандартам. На практиці ж кадровий відділ перевіряє диплом, трудову книжку та довідку про несудимість — яка, вочевидь, після зміни прізвища виходить абсолютно чистою.

Проблема третя — темпи антикорупційного правосуддя. Справу проти Жмурка розслідують з 2015 року. Підозру оголошено у 2016-му. Обвинувальний акт скеровано до суду у 2017-му. Зараз — весна 2026-го, і наступне засідання у Вищому антикорупційному суді призначено на 15 квітня. Десять років — це не просто затримка правосуддя. Це ціла епоха, протягом якої підсудний встиг вийти з СІЗО, змінити прізвище та по-батькові, захистити дисертацію, влаштуватися на роботу в державний університет і навіть, за свідченнями, саботувати його роботу. Якщо справедливість і запізнюється, то робить це з українською послідовністю — тобто епічно.

Читайте також: **Саботаж? Судовий розгляд кожного третього провадження НАБУ і САП не розпочато**

Гра в імена як стратегія

Варто зрозуміти, чому зміна прізвища стає все більш популярним інструментом серед тих, хто має що приховувати. Ще двадцять років тому репутація існувала у фізичному просторі — у пам'яті сусідів, у газетних вирізках, у розмовах за кавою. Зіпсувати її було важко, виправити — ще важче, але вона була локальною. Знали ті, хто знав.

Сьогодні репутація — це перша сторінка Google. І ця сторінка формується алгоритмами, які не розуміють контексту, але чудово розуміють ключові слова. Запит «Жмурко шпали Укрзалізниці» видає кримінал. Запит «Зюбрик НТУ» видає поважного науковця. Між цими двома пошуковими запитами — одна заява в РАЦС та кілька тижнів очікування.

Це дешевше за втечу за кордон. Це легальніше за підробку документів. Це ефективніше за будь-яку PR-кампанію. І головне — це працює. Працює до тих пір, поки

хтось не зіставив РНОКПП у кадровому наказі університету з податковим номером у матеріалах кримінальної справи. Або поки журналіст не задасть просте запитання: а чому новий викладач кафедри залізничного транспорту так підозріло добре розбирається у тендерах на дерев'яні шпали?

Що робити з тими, хто «перезавантажується»

Рецепт, власне, нескладний — але вимагає політичної волі, якої в Україні завжди дефіцит.

Необхідна автоматична синхронізація зміни персональних даних між реєстром РАЦС, Єдиним реєстром судових рішень, реєстрами НАБУ та ВАКС. Якщо особа, яка перебуває під слідством або судом, змінює прізвище — відповідні органи мають дізнаватися про це не з журналістських розслідувань, а з автоматичного повідомлення системи.

Необхідна перевірка за РНОКПП при працевлаштуванні до державних установ та закладів вищої освіти. Не лише за прізвищем — за незмінним ідентифікатором. Це не порушення прав людини. Це елементарна *due diligence*, яку будь-яка приватна компанія проводить при наймі менеджера середньої ланки.

І, нарешті, необхідна відповідальність за непроведення таких перевірок. Якщо керівництво університету приймає на роботу підсудного у справі про мільйонні розкрадання, навіть не перевіривши його через відкриті реєстри, — це не халатність, це потурання.

Читайте також: **ВАКС Апеляційний: як подарувати топ-корупціонеру ще один шанс через перегляд справи з елементами абсурду**

Замість епілогу

Ярослав Зюбрик (він же Ярослав Жмурко)

П'ятнадцятого квітня 2026 року о восьмій ранку у Вищому антикорупційному суді відбудеться чергове засідання у справі Зюбрика Ярослава Олексійовича, він же Жмурко Ярослав Валерійович, обвинуваченого у привласненні та розтраті майна АТ «Укрзалізниця» шляхом зловживання службовим становищем. Укрзалізниця, як потерпіла сторона, вимагає відшкодування збитків.

Засідання з 1 по 1 із 1 засідань							
Дата/Час	Склад суду	Єдиний унікальний номер справи	Сторони по справі	Суть позову	Адреса	Форма судочинства	Зал судових засідань
15.04.2026 08:00	Хамзін Т.Р., Мойсак С.М., Михайленко В.В.	760/16937/17	Потерпілий: Акціонерне товариство "Українська залізниця", представник потерпілого: Дорож Микола Володимирович, обвинувачений: Зюбрик Ярослав Олексійович (Жмурко Ярослав Валерійович), захисник: Подоснов Андрій Олександрович, захисник: Каджук Ігор Олександрович, прокурор: Спеціалізована антикорупційна прокуратура, прокурор: Лучева Юлія Васильівна	Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем	01601, м. Київ, вул. Хрещатик, 42а	Кримінальне судочинство	

У цей самий день, якщо не буде карантину чи іншого форс-мажору, хтось у Національному транспортному університеті, можливо, буде чекати, поки старший викладач Зюбрик прийде на пару. А може, і не чекатиме — бо, за свідченнями, з навчальним навантаженням у «Зюбрика» і раніше були хронічні проблеми.

Ця історія не закінчилася. Вона навіть не дійшла до кульмінації. Але вона вже ілюструє принцип, який, здається, варто висікти на фронтоні кожного антикорупційного органу: у цифрову епоху змінити прізвище — це все одно що наклеїти на Mercedes значок «Запорожця». Працює рівно до першого поліцейського, який заглядає під капот.

Або до першого журналіста, який перевіряє податковий номер.

Святослав Гринько для «Аргумент»

За матеріалами розслідувань порталу «Наші гроші» (2016-2017), судових ухвал Солом'янського районного суду м. Києва (справа №760/10/17), реєстру справ НАБУ (кримінальне провадження №5201700000000001 від 03.01.2017), публікацій ЗМІ та відкритих державних реєстрів.

Читайте також:

- **Активістка, яка займається викриттям плагіату Шкарлета, заявила про переслідування**
- **Тому що не бидло Шкарлет: міністерка праці Австрії Крістіна Ашбахер подала у відставку через звинувачення в плагіаті**
- **Плагіаторам в Україні непогано платять - в МОН показали зарплату Шкарлета**
- **Депутат-плагіатор Бабак услід за Лісовим подав дисертацію на перевірку**
- **Держава витрачає купу грошей на виплати суддям з вкраденими дисертаціями**
- **“Я думала, вона хоча б розумна...” Скандальна професорка Євгенія Більченко та її псевдонауковий треш**
- **Покидьки з ОАСК визнали "протиправною" констатацію плагіату в роботах Шкарлета**

Share 0

Читайте «Аргумент» в [Facebook](#) и [Twitter](#)

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

Коментарі

ВІДЕО

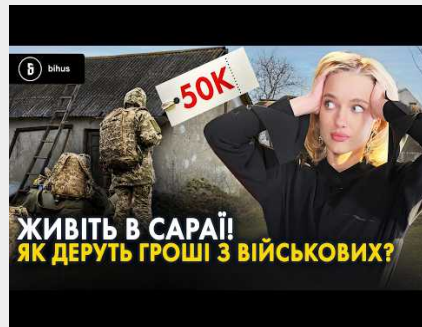
Про що не можна було жартувати в СРСР

HEAVY SHOT, VAMPIRE, NEMESIS: як «Баба Яга» б'є ок*пантів

Воюєш? Плати більше! 50к за оренду і космічні комісії: як виглядає ринок житла на фронті?

[Головна](#) [Про сайт](#) [Опитування](#)

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань – за запитом через електронну пошту. **Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення.** При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту argumentua.com та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.

Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розміщених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.

Контакт: uargumentum@gmail.com

